

HALINA REIJN 'EENZAAMHEID IS KILLING'

Als een trein dendert haar carrière voort. Net als dit interview. De journalist: 'Waarom val je op mannen als Badr Hari?' Halina Reijn: 'Ik werk eraan hè, ik ben in therapie.'

'Huh, ik ben 37 en ik heb niets bereikt. Die paniek overvalt me soms 's avonds in mijn hotelkamer. In essentie denk ik dat ik zonder man en kind geen vrouw ben. Ik ben een koploper, dát dacht ik altijd over mezelf. Mijn werk gaat fantastisch. Maar als vrouw ben ik gewoon mislukt, loop ik achter. Dat dit een oneigenlijke gedachte is, weet ik heus wel. Angst, daar heeft het mee te maken. Angst om alleen te blijven. Die diepe essentiële angsten hebben we natuurlijk allemaal. Diep, diep vanbinnen is het eeuwige chaos.'

Mijn werk is soms loodzwaar. Ik doe het mezelf aan, ik weet het. Om zes uur 's ochtends stap ik in de auto voor de opnames van de tv-serie *Charlie*, 's avonds sta ik ergens in het land met *Nora* - een heel zwaar stuk - en om twee uur 's nachts lig ik weer in mijn hotelbed. Heftig. Klagen mag ik niet. Het is ook fantastisch om te doen; ik ben blij dat het zo goed gaat allemaal. Ik overleef zo'n zware periode door niet te drinken, niet te roken en elke minuut die ik tussendoor kan slapen, bij te slapen. Tien minuten in de auto of even op de set. En niet te veel piekeren over mijn hectische bestaan, dat helpt ook. Vanaf mei heb ik twee maanden vrij. Dat vooruitzicht helpt mij door een waanzinnig drukke periode heen. Daar kan niemand aan komen. Die blokken vrij plan ik bewust, anders heb ik zó een burn-out. Ik ga dan vooral met vriendinnen koffiedrinken, dvd's kijken, naar de film, klusjes in huis regelen, rekeningen

betalen en e-mails beantwoorden. Columns schrijven blijf ik altijd doen, hoe druk ik ook ben. Dat is fijn. Want niets doen gaat niet vanzelf. Constant maar werken is verslavend. Die eerste week vrij straks... pfff, dan komen er allerlei demonen naar boven. Dan voel ik hoe alleen ik ben.

NIET MEER KLAGEN

Een paar jaar geleden heb ik een sabbatical genomen. Een jaartje naar LA. Ik wilde oprecht niet meer spelen; het ging niet meer over mij. Mijn carrière ging te snel, ik was een bedrijf geworden, het uithangbord van andermans creatie. Op die tijd in Amerika teer ik nog steeds. Ik ben dankbaarder geworden. Daarvoor was ik alleen maar aan het klagen; iedereen wilde iets van me. Ik was heel moe en chagrijnig. Emotioneel kon ik mezelf niet meer zijn. Emoties liet ik alleen op het toneel en in de film zien. Ik was zó kwetsbaar in die periode. Wat fantastisch dat ik dit allemaal mag doen - dat kon ik niet meer denken. Na die time-out zag ik dat ik mijn leven in eigen hand heb. Ik kan er zelf over beslissen; ben geen slachtoffer. Toen pas zag ik hoe gezegend ik ben. Ik moest alleen meer >

'MIJN COLLEGA'S LIJDEN ONDER MIJN GEDRAG, DIE SCHRIKKEN ZICH SOMS EEN HOEDJE'

grenzen leren stellen om ervan te kunnen genieten. Die rust tussendoor moet ik écht bewaken. Veel aanbiedingen sla ik af. Dat vraagt discipline. Mijn leven is door dat harde werken best eenzaam. In zo'n drukke periode zie ik bijna niemand. Ik whatsapp en skype met Carice, Hadewych en Esmée (van Houten, Minis en Lammers, red.) en mijn zus. Aan Carice heb ik een ongelooflijke steun. Als ik klaag, weet zij dat het geen verwend gedrag is. Acteren, bekend zijn, is voor een ander misschien fantastisch, maar de banaliteit van dat alles is natuurlijk helemaal niet fantastisch. Het is gewoon keihard werken. Ik deel alles met mijn vriendinnen. Vanochtend stuurde ik Carice nog een berichtje over de dag. Wat ik allemaal ga doen.' (Lacht.) 'Nee, niet dat ik het zoveelste k.u.t.-interview heb. Wel dat ik moe ben van de opnames en het spelen. 'Hou vol, zondag is het voorbij', krijg ik dan terug. Dat helpt.

MULTI-HALINA

• Als tiener speelde Halina Reijn (37) bij de vooropleiding theater in Groningen (Noordelingen). De toneelacademie in Maastricht verliet ze voortijdig, maar de Trust haalde haar binnen. Sinds 2003 is Halina verbonden aan Toneelgroep Amsterdam.

AMOREEL

Een commerciële weg kies ik niet. Daar ben ik tot verbijstering van veel mensen heel koppig in. Ik zou zó veel meer kunnen verdienen als ik andere keuzes zou maken. Maar ik wil mijn talent niet geven aan entertainment; ik geloof heilig in de kunst. Toneel is er om te ontwrichten, te troosten, in je hart te wroeten en je aan het denken te zetten. Ik heb Kunst met een hoofdletter K heel erg van huis uit meegekregen. In Toneelgroep Amsterdam heb ik mijn familie, mijn afkomst gevonden. Ook speel ik graag in films en series die écht ergens over gaan. Zoals

nu in *Charlie*. Die serie heeft zó veel zwarte humor, is zó oergeestig. Daar kon ik geen nee tegen zeggen. Die vrouw is totaal amoreel, heeft twee kinderen, een echtgenoot en een minnaar in het ziekenhuis, is verslaafd aan medicijnen en helpt ondertussen mensen. Wat goed en kwaad is, is totaal niet duidelijk. Het is interessant om ergens naar te kijken en op jezelf teruggeworpen te worden. Het zijn mensen van vlees en bloed, net als jij en ik. Niet dat we allemaal vreemdgaan en aan de drugs zijn, maar dat iemand zó zijn zwakheden toont, is prettig. We kampen er allemaal mee. Het is helemaal niet interessant om te kijken naar domme televisie die je misschien het gevoel geeft even weg te zijn. Daarvoor zijn we niet op de wereld! In die zin ben ik echt een zending; ik wil emoties, gedachten bij mensen losmaken door te spelen. Ik hou heel erg van een vrouw die niet voldoet aan dat stomme standaard beeld waar we de hele dag met z'n allen - ik ook - aan proberen te voldoen.

Charlie spelen geeft een bevrijdend gevoel. Dit type vrouw is wat cynischer, mannelijker en opstandiger dan de gemiddelde vrouw. Die kant heb ik ook. Ik kan een popje zijn, maar weet inmiddels wel wat ik

wil; ik ben sterk. Ook herkenbaar is dat Charlie niet helder kiest. Ze heeft een fantastisch mooie man en kinderen. Toch gaat ze vreemd, loopt ze in zeven sloten tegelijk en ontkent ze dat totaal. Dat heb ik niet in de liefde. Als ik verliefd ben, ben ik totaal obsessief. Een andere man zie ik niet. Op werkgebied kan ik wél doorslaan: zit ik in die snelrein, dan kan ik heel erg uitvallen. Wanneer dingen niet gaan zoals ik wil dat ze gaan. Ik ben een snelle denker, denk tien passen vooruit, en erger me dan dood aan onprofessionaliteit. Mijn collega's lijden onder mijn gedrag, die schrikken zich soms een hoedje. Dat divagedrag zoeken ze helemaal niet achter mij. Het is ook niet oké. Ik bied dan direct mijn excuses aan. Normaal gesproken ben ik lief en grappig. Ik waak ervoor geen 'oude verzuurde vrouw' te worden.

JAREN 50-MENS

In een relatie ben ik helemaal geen zeikerd. Ik ben dan echt zo'n vrouwtje, zo'n jaren 50-mens. Verschrikkelijk ongeëmancipeerd. Ik wil alleen maar dienen, lekker voor hem koken, het huis aan kant hebben, cadeautjes voor hem kopen. Ik cijfer mezelf weg, wil niet meer werken. Het slaat echt nergens op. Dat duurt twee jaar en dan word ik boos. 'Ik loop de hele tijd achter je aan en jij doet niets', gil ik dan. Daarop volgt de ultieme wraak en dat eindigt meestal in een verbroken relatie. Ik wil dat mannen mijn vader zijn, gedraag me als hun dochtertje. Onbewust hè. Die man voelt zich dan helemaal groot worden. Ik wil alleen maar een superman, mister Grey. Ik val op de brutale, macho, minder leuke kanten van zo'n man. Zoveel gedoe!

Jurk (Net!), zwarte laarzen (Pauw Amsterdam), kousen (Wolford), sieraden (Buddha to Buddha), zwart vestje (Maje bij de Bijenkorf).

Dat moet ik niet meer willen. Ik moet leren mijn kracht te behouden in een relatie. Als ik weer eens verliefd word, ga ik dat beter aanpakken. Ik moet een man vinden die sterk is, maar ook kwetsbaar durft te zijn. Terwijl ik dat diep in mijn hart helemaal niet wil. Een onkwetsbare man is zo aantrekkelijk, maar óók een psychopaat. Hij kent geen angst en empathie. Badr Hari, voor hem had ik totaal kunnen vallen. Als hij voor mijn deur zou staan, moet ik alle zeilen bijzetten om niet open te doen. Ik ga zó met hem mee. Maar ik werk eraan hè, ik ben in therapie. Opnieuw een relatie aangaan is een fijne, maar ook een gevaarlijke gedachte. Een nieuwe liefde gaat ten koste van mijn werk. Ik kom te laat en doe mijn huiswerk niet. Als die man mij belt en zegt: 'Je komt nú uit de repetitie', dan doe ik dat. Heel eng. Ik zou goed materiaal zijn voor een loverboy. Ik tuin overal in. Ondanks dat ik zie dat het niet goed is, wil ik alles op het spel zetten voor de liefde. Totale overgave is de kick. Op het toneel speel ik dat soort vrouwen. Als ik het daar nou eens bij zou laten...

STERKE MOEDER

Toen mijn derde relatie struikelde en ik bepaalde patronen herkende, ben ik in therapie gegaan. Dat mijn vader op mijn 10e overleed, heeft hier zeker mee te maken. Ik ben opgevoed met heel >

‘MIJN EERSTE VRIEND HEEFT EEN JAAR OP DE BANK MOETEN SLAPEN. HELEMAAL GEK WERD HIJ’

veel praten. Over de dood van mijn vader heb ik zó veel met mijn moeder en zussen gesproken, dat ik dacht dat het praten over hem wel klaar was. Dus niet. Ik kom uit een hippiegezin: mediteren, kruidenthee, macrobiotisch eten. Thuis was er weinig begrenzing; mijn ouders hadden een groot vertrouwen in ons. Mijn vader was vooral van die innerlijke zoektocht, mijn moeder is nuchterder. Ze leeft nog. Wie Michael Jackson was, weet ze nog steeds niet. Ze leeft in haar eigen wereld, heeft niet snel een oordeel, staat open voor het leven. Ik heb vriendinnen die helemaal naar Groningen reizen om met haar te praten. Dat ontroert me. Met mijn problemen ga ik niet meer als eerste naar haar toe. Doe ik dat wel, dan heb ik heel veel aan haar. Ze kan zo ongelooflijk goed luisteren. Als kind en puber was zij voor mij van levensbelang. Ik vertelde álles aan haar, álles. Over de dood van mijn vader kon ze zo verlicht praten. Ze is een bijzonder mens. Na mijn vader heeft ze nog twee mannen verloren. Heel heftig. Die mannen waren niet onze nieuwe vaders. Ze woonden ook niet bij ons, gelukkig niet, dat hadden ze niet overleefd.

Ik was heel boos als mijn moeder een andere man had. Woedend, echt woedend. Niemand mocht de plek van mijn vader innemen. Ik negeerde haar volkomen, was bang haar kwijt te raken. Ze móest bij ons blijven. Ik heb diepe bewondering voor mijn moeder, ze is zo sterk. Soms maak ik me wel zorgen over haar. Ze is 70 en wordt wat vergeetachtiger. Ik denk er weleens over haar naar Amsterdam te halen, dicht bij mij en mijn zussen. In andere culturen zorgen kinderen ook voor hun ouders.

ALLEEN IS OOK OKÉ

Met therapie krijg ik dingen helder. Als 10-jarig meisje keek ik enorm tegen mijn vader op. Dat beeld heb ik vastgehouden. Hij bleef die held. Vadermoord, wat iedere dochter doet, heb ik nooit gepleegd. Een eigen traject kiezen, een beeld creëren over de man die bij mij past, dat heb ik nooit gedaan. Ik zoek die held, die ontastbare man tegen wie ik kan opzien. Karakter speelt ook mee in mijn keuze

Beige top (Ikks), gilet (Supertrash), omslagdoek (Angelina Folies), armband (Blessed), spijkerbroek (Mango).

voor mannen. Op mijn 6e fantaseerde ik al dat de leukste jongen van de klas mij zou ontvoeren. Een hang naar dominante mannen zit erin. ‘Kom, laten we armpje drukken’, is een van de eerste dingen die ik zeg. Ik wil letterlijk voelen hoe sterk hij is. Voelen dat hij mij domineert. Ik wil verdwijnen. Dat mijn leven opgaat in dat van hem. De ultieme doodsteek. De meeste vrouwen hebben dat - als ze heel eerlijk zijn. Therapie maakt natuurlijk niet dat ik een goede relatie krijg, wel dat ik rustig word. Dat ik accepteer wie ik ben, meer vrede heb met mezelf. Alleen zijn is ook oké.

Mannen bij de vleet, wilde sex, dat beeld bestaat er over mij. Het tegenovergestelde is waar. Ik ben een control freak. Tongzoenen? Dan moeten er eerst tienduizend bergen worden verzet. Geestelijk kan ik iemand totaal van z'n pad brengen, maar voordat er fysiek iets gebeurt... Ik kan zo een jaar geen sex hebben. Op toneel gaan liefdesscènes van een leien

dakje omdat er een regisseur bij staat. In mijn privé-leven weet ik dan allang niet meer wat ik moet doen. Mijn eerste vriend heeft een jaar op de bank moeten slapen, die mocht mijn bed niet in. Helemaal gek werd hij. Mijn andere vriendjes verdwenen de eerste tijd ook naar de logeerkamer. Vrijen doe ik later pas. Onder afspraakjes probeer ik uit te komen. ‘Je gaat er nú heen’, heeft Carice weleens gezegd. Ze pakte m'n mobiel af, omdat ik wilde afzeggen.

VERKEERD STEMPEL

Mannen en kinderen krijgen, dat zijn écht onderwerpen waar ik wakker van kan liggen. Kinderen krijgen is ook echt zo'n ‘ding’. ‘Ik wil een kind met een vrouw’, heb ik ooit geroepen. ‘Ik moet een vrouw hebben die voor me kookt en voor ons kind zorgt.’ Natuurlijk val ik daar helemaal niet op. Ik zou liever een man zijn, dat is het punt denk ik. Een man die thuis vadert, vind ik niet aantrekkelijk. Werken en

een kind opvoeden, ik zou niet weten hoe ik het moest doen. Aan de andere kant: als je verliefd wordt en je wilt samen een baby, dan gebeurt dat. Dan wijkt elk soort werk. Een kind krijgen is geen rationele keuze, maar ik ben wel 37. Het is een onderwerp waar iedereen het over heeft. Soms word ik er gek van. Een koude carrièrebitch, dat stempel krijg ik weleens van mensen die mij totaal niet kennen. Pff, ik moet gewoon minder gaan werken, een eikel laten bevruchten en een kind baren. Jezus, wat een gedoe is dit toch allemaal! Een dilemma! Als ik in een wereld zou wonen waar het hebben van man en kind niet van mij verwacht zou worden, zou ik er misschien wel helemaal niet naar talen. De maatschappelijke druk maakt dat ik denk dat ik het moet doen. Eenzaamheid vind ik soms *killing*. Misschien neem ik een hond. Ik wil het zó graag. Ik heb zin om te zorgen, een soort van moedergevoel. Carice en ik zijn serieus aan het kijken of we samen een hond kunnen nemen nu we allebei alleen zijn. Kijk, wat vind je van deze hondjes? (Laat een foto op haar telefoon zien.) Ik ben erg benieuwd hoe het in de toekomst verder gaat. Hoe is het over tien jaar? Heb ik een leuke man, kinderen? Tijd is wel iets heel raars. Die gaat steeds sneller. In een vingerknip is het voorbij. Als je de 40 nadert, dient de sterfelijkheid zich aan, de *midlife*. Als ik nog iets wil, moet ik er niet te lang mee wachten. Ouder worden heeft iets beangstigends. Mijn ego maakt overuren. Lig ik in bed, krijg ik van die innerlijke discussies over werk, verliefd worden, relaties en baby's... **«**

Vanaf maandag 11 maart is Halina te zien in de tv-serie *Charlie*, gebaseerd op het Amerikaanse *Nurse Jackie* (Avro, Ned. 3, 21.15 uur). Voor toneel-liefhebbers is ze dit seizoen te zien bij Toneelgroep Amsterdam in de voorstelling *Kinderen van de zon*, de solovoorstelling *La voix humaine* en in *Husbands*. Eind februari won ze de Courbois-
parel, de doorgeef-
theaterprijs voor een actrice die zowel op de planken als in de tv- en filmwereld een onuitwisbare indruk heeft gemaakt.
www.toneelgroepamsterdam.nl

INTERVIEW: INGRID SPELT, BEELD: JANEY VAN IERLAND,
STYLING: PASCALLE KOLDENHOF, HAAR: MARVIN ZWART, MAKE-UP:
SHIONA FRANKÉ, VOOR VERKOOPINFORMATIE ZIE INHOUD